

Noored, kool ja noorsootöö – sotsiaalse kaasatuse vajadus ja võimalus

Siim Värv

SA Archimedes Euroopa Noored Eesti
büroo

Vähemate võimalustega noored

... on **võrreldes eakaaslastega** ebasoodsamas olukorras, sest nad kogevad elus teatud **takistusi**, ohustavaid situatsioone ja olusid, mis omakorda **raskendavad nende osalemist** hariduses, rahvusvahelises mobiilsuses, kodanikuõiguste realiseerimises, ühiskondlikus osaluses laiemalt.

Youth in Action Inclusion Strategy, 2007

- Sotsiaalsed takistused
- Majanduslikud takistused
- Puudest tulenevad takistused
- Hariduslikud takistused
- Kultuurilised takistused
- Tervislikud takistused
- Geograafilised takistused

Noored koolides

- Kokku 556 üldharidus- ja 40 kutsekooli
- 140 467 õpilast üldhariduses 2013/14 õ.a
  - 47% kõikidest noortest
  - Neist 7% vanuses 18+
- 19 742 noort kutsekoolides
  - Neist erivajadustega õpilasi 3,4%

www.haridussilm.ee

Noortevaldkonna arengukava 2014– 2020

- Noortel on rohkem valikuid oma loome- ja arengupotentsiaali avamiseks
- Noortel on väiksem risk olla tõrjutud
- Noorte osalus otsustes on rohkem toetatud
- Noortevaldkonna toimimine on mõjusam

Põhikooli riiklik õppekava, üldpädevused

- Kultuuri- ja väärtuspädevus
- Sotsiaalne- ja kodanikupädevus
- Enesemääratluspädevus
- Õpipädevus
- Suhtluspädevus
- Matemaatika
- Ettevõtlikkuspädevus
- Digipädevus

Elukestva õppe kaheksa võtmepädevust

- Kultuuriteadlikkus ja kultuuriline eneseväljendus
- Isiklik, kultuuridevaheline, sotsiaalne ja kodanikupädevus
- Õppimisoskus
- Suhtlus emakeeles
- Suhtlus võõrkeeles
- Matemaatikapädevus ning teadmised teaduse ja tehnoloogia alustest
- Algatusvõime ja ettevõtlikkus
- Infotehnoloogiline pädevus

Noorsootöö koolides

- Praktiliselt igas koolis olemas huvijuht/koolinoorsootöötaja
  - Milliste noortega pigem töötatakse?
  - Kes võiksid koolis noorsootööst enim kasu saada?
- Riskinoortele võib noorsootöö olla ainsaks eneseteostuse võimaluseks koolis

Erinevad võimalused

- Kooli ja noorsootöötajate koostöö – kuidas?
  - projekt „Hooliv klass“
  - „Innustavad teod kooliraskustes noortele“
- Erinevates riikides erinevad reaalsused
  - *School Inclusion Units* Suurbritannias